

Grafomotorika: razvoj kroz igru

"Kada se govori o motoričkim veštinama, treba razlikovati krupnu i finu motoriku. Krupna motorika podrazumeva sposobnost izvođenja pokreta ruku, nogu ili tela sa određenom kontrolom. Aktivnosti koje podstiču razvoj krupne motorike kod dece su razne vrste igara na otvorenom, igre loptom, skakanje, plesanje, plivanje ili trčanje. S druge strane, fina motorika je sposobnost da se prave precizni sitni pokreti rukom uz zadržavanje dobre koordinacije između prstiju i oka. Fina motorika se razvija rastom - od početnih nespretnih pokušaja deteta da samostalno koristi kašiku, pokreti ruke tj. šake vremenom postaju precizniji, sve do momenta kada dete može da uzme olovku i da je kontroliše. Za uspešno ovladavanje procesom pisanja koje dete čeka u školi, potrebno je najpre razviti finu motoriku mišića šake i prstiju. Dakle, fina motorika je od suštinskog značaja za pisanje, što predstavlja dovoljan razlog da se ta veština razvija i kod kuće, mnogo pre polaska u školu.

Razvoj grafomotoričke sposobnosti započinje u uzrastu od 18 meseci i traje do polaska u školu." (tekst preuzet iz knjige *IQ deteta - briga roditelja*, autora Ranka Rajovića)

Razvoj grafomotorike kod male dece se može stimulisati kroz razne igre i vežbe:

- 1. Papir je odlično sredstvo za vežbanje: i beba u uzrastu do godinu dana zna da ga iscepkava, pogotovu ako je u pitanju papirna maramica (neverovatno brzo će i zaboravljenu rolnu papirnog ubrusa iscepkati na sitne delove). Skupljanje tih sitnih papirića je odlična vežba za razvoj tzv. pincetnog hvata. Listanje knjige, u kasnijem**

- uzrastu savijanje papira (pravljenje lepeze, jednostavnih origami figura)
2. Nizanje (to mogu biti krupnije perle, makarone, isečene raznobojne slamke)
  3. Ubacivanje predmeta u mali otvor (npr. novčića u kasicu, slamčica u plastišnu flašicu)
  4. Seckanje bezbednim makazama, lepljenje, pravljenje kolaža
  5. Crtanje i pisanje (do treće godine je za očekivati da crteži više liče na žvrljotine), bojenje, pisanje prstom ili štapićem po pesku (u kućnim uslovima može da posluži pleh sa brašnom)
  6. Mešenje testa, plastelina
  7. Podsticanje samostalnog hranjenja, svlačenja i oblačenja
  8. Pertlanje, zakopčavanje dugmića
  9. Zatvaranje poklopaca, zavrtnje (karmin, kutija od cedevite, plastična flaša sa navrtnjem)
  10. Slaganje drvenih ili mekih kocki (treba ih složiti tako da održe ravnotežu - teže je nego sa klasičnim uklapajućim kockama i značajnije za razvoj fine motorike)
  11. Slaganje bockalica
  12. Ritmičke pesmice uz koje se tapka prstićima, na primer:

Ovaj prst je mama,

ovaj prst je tata,

ovaj prst je baka,

ovaj prst je deka,

ovaj prst je seka.

Prvi prst je palac, pravi radoznalac,

drugi pravo kaže i nikad ne laže,

a srednji je treći, on je ponajveći,

četvrti domali, prstenom se hvali,

a malić je najmanji, najslabiji, najtanji.

Pored toga što ove aktivnosti doprinose razvoju mišića šake i razvoju koordinacije ruke i oka, one ujedno doprinose i razvoju koncentracije deteta.